

Stambulo Konvencija

Susitarimas nutraukti smurtą prieš moteris
Europoje

Ši informacija yra
lengvai skaitoma

ae **Autism
Europe**
Autism Europe

Turinys

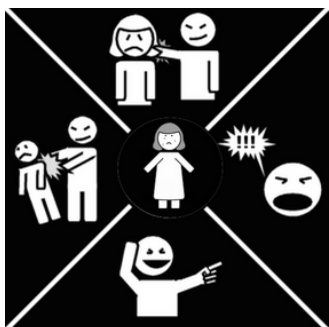
Įvadas 3

Valstybėms būtina mokyti žmones kaip stabdyti smurtą prieš moteris.....17

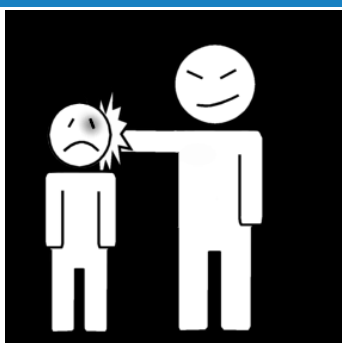
Būtina padėti smurto aukoms ir jas apsaugoti 20

Stambulo konvencijoje rašoma, kad visos valstybės privalo turėti įstatymus, kurie numato bausmes už bet kokį smurtą..... 30

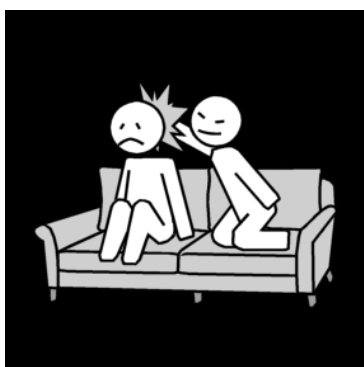
Įvadas

Daug moterų ir mergaičių patiria smurtą.

Smurtas yra kai, pavyzdžiui, kas nors tau trenkia, spiria ar pastumia tave.

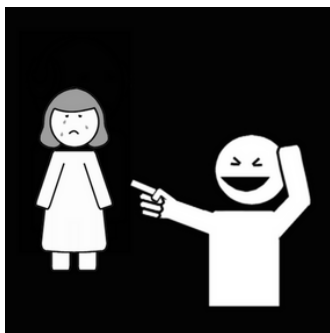
Toks smurtas yra fizinis.

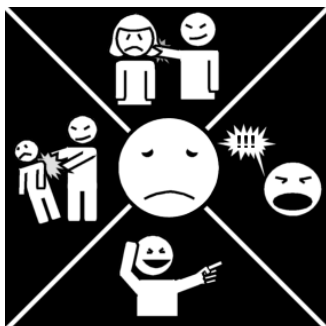
Kai kas nors ant tavęs šaukia, ar, pavyzdžiui, liepia tau užsičiaupti, tai irgi yra smurtas.

Patyčios ar grasinimai taip pat yra smurtas.

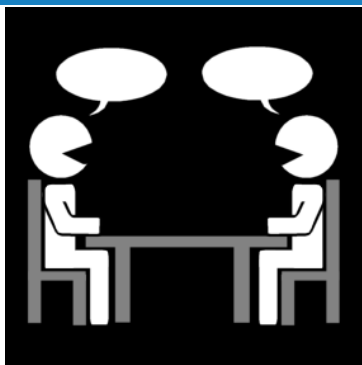
Patyčios yra elgesys, kuriuo vienas žmogus skaudina kitą žmogų.

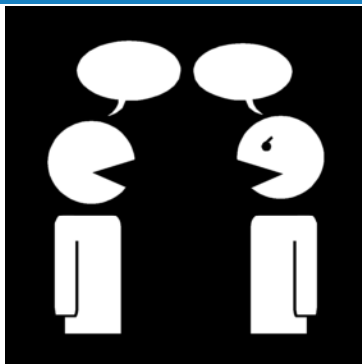
Patyčių gali būti įvairiausių.

Patyčios nevisuomet reiškia
kitam žmogui suduoti ar trenkti.

Tai gali būti skaudinantys
dalykai, kuriuos tau žmonės
sako.

Toks smurtas yra psichologinis.

Visoje Europoje prieš moteris
smurtaujama labai dažnai.

Todėl Europos Tarybai
priklausančios valstybės
susitarė stabdyti smurtą prieš
moteris ir mergaites.

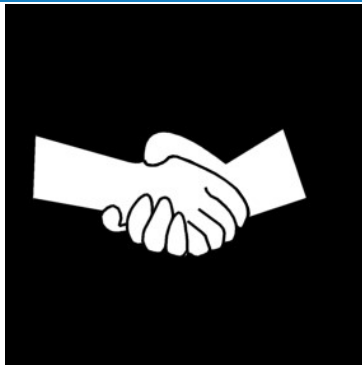
Europos Taryba yra 47
Europos valstybių grupė.

2011 metais šios valstybės
Stambule pasirašė susitarimą.

Stabulas yra miestas Turkijos
valstybėje.

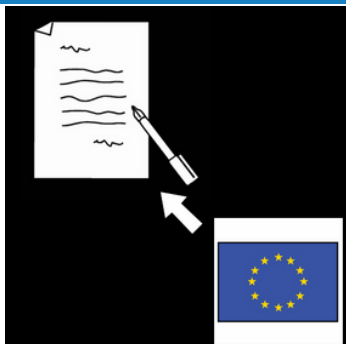
Konvencija yra susitarimas tarp valstybių.

Štai kodėl šis susitarimas vadinamas Stambulo konvencija.

Stambulo konvencija siekia, kad Europoje nebūtų smurtaujama prieš moteris ir mergaites.

Europos sąjunga taip pat pasirašė šią konvenciją.

Europos Sąjunga yra valstybių grupė, kurią sudaro 27 Europos valstybės.

Kol kas Europos Sąjunga tik pasirašė Stambulo konvenciją, tačiau dar neratifikavo jos.

Ratifikuoti reiškia patvirtinti konvenciją.

Kai konvencija patvirtinama, sakoma, kad ji yra ratifikuota.

Tuomet šalys privalo padaryti tai, kas parašyta konvencijoje.

Stambulo konvencija nurodo į kitus svarbius susitarimus tarp valstybių.

Vienas tokių susitarimų yra Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencija.

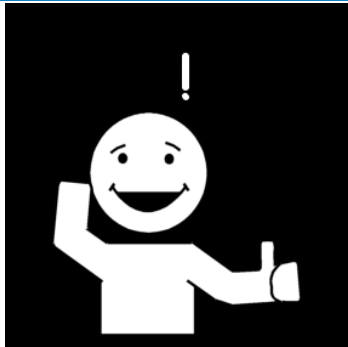
Jei nori apie ją sužinoti daugiau, spausk [čia](#).

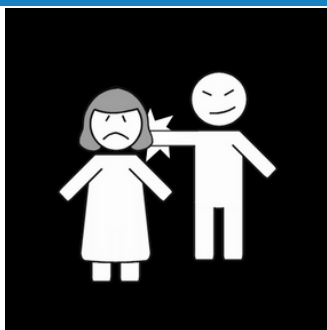
Smurtas prieš moteris ir mergaites pažeidžia jų žmogaus teises.

Žmogaus teisės yra kiekvieno žmogaus teisės.

Teisės yra tai, ką žmogus gali daryti arba turėti.

Moterys ir mergaitės dažnai patiria smurtą vien dėl to, kad jos yra moterys arba mergaitės.

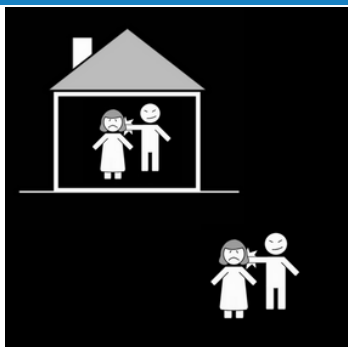

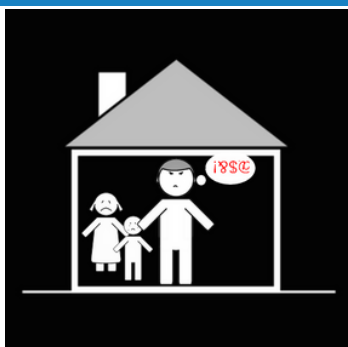
Toks smurtas yra vadinamas smurtu lyties pagrindu.

Lytis yra visuomenėje įsitvirtinęs manymas ką moterys ir vyrai veikia ir kaip jie įprastai atrodo.

Namuose ir už namų ribų moterys ir mergaitės patiria daugiau smurto lyties pagrindu nei vyrai ir berniukai.

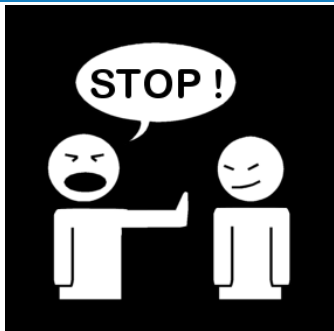

Vaikai savo namuose taip pat patiria smurtą.

Vaikai gali matyti savo motinas ar seseris patiriančias smurtą namuose.

Stambulo konvencija siekiama sustabdyti smurtą prieš moteris ir mergaites.

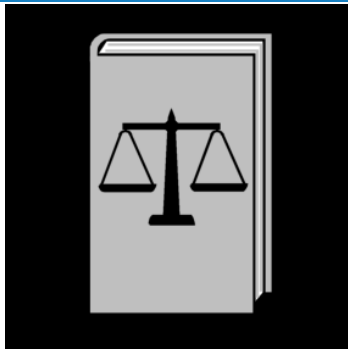

Konvencija siekiama moterų ir vyrų lygių galimybių.

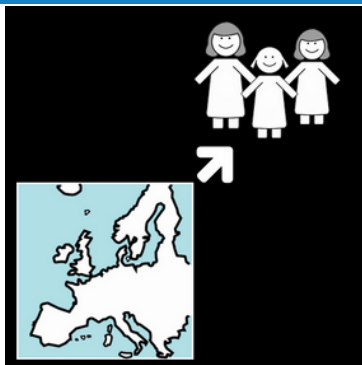

Konvenciją patvirtinusios valstybės turi priimti įstatymus, kuriais padėtų moterims ir mergaitėms ir apsaugotų jas nuo smurto.

Įstatymai nurodo kas yra leidžiama ir kas draudžiama.

Konvenciją patvirtinusios valstybės turi apsaugoti moteris ir mergaites nuo smurto ir joms padėti.

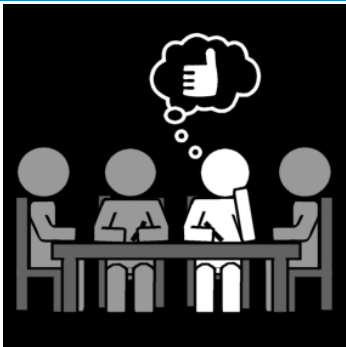
Kiekvienas žmogus turi būti apsaugotas nuo smurto.

Konvencija saugo kiekvieną žmogų, nėra jokių išimčių.

Valdžios institucijos turi išmanyti apie smurtą, kurį patiria moterys ir mergaitės ir priimti reikalingus įstatymus.

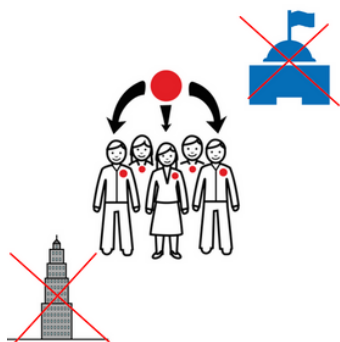
Pilietinė visuomenė čia gali padėti.

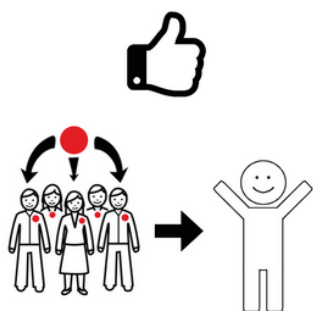
Pilietinė visuomenė – tai savo privačioje aplinkoje veikiantys žmonės, kurie ieško sprendimo smurto problemai.

Pilietinei visuomenei atstovauja pilietinės visuomenės organizacijos.

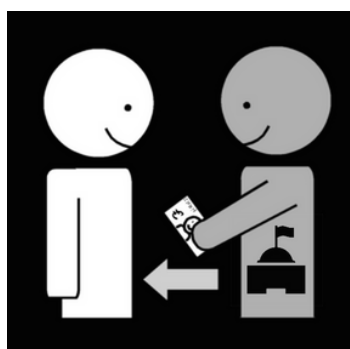
Pilietinės visuomenės organizacijos nėra nei verslo, nei valdžios institucijų dalis.

Pilietinės visuomenės organizacijos siekia pagerinti žmonių, kuriems atstovauja, gyvenimo kokybę.

Kurdami įstatymus, kurie draudžia smurtą prieš moteris ir mergaites, įstatymų leidėjai turi pasitarti su pilietinės visuomenės organizacijomis.

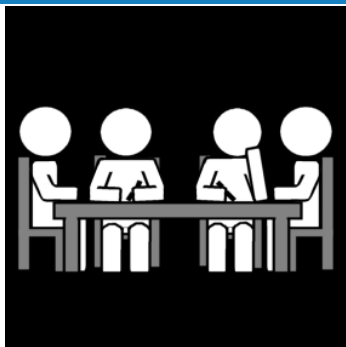
Kad pilietinės visuomenės organizacijos galėtų padėti valdžios institucijoms kovoti su smurtu prieš moteris ir mergaites, valdžios institucijos joms turi skirti pinigų.

Valdžios institucijos turi skirti pinigų tokioms veikloms, kurios stabdo smurtą prieš moteris ir mergaites.

Valdžios institucijos, pilietinė visuomenė ir visi visuomenės nariai turi susitarti kaip stabdyti smurtą.

Susitarus svarbu veikti išvien, kad smurtas būtų sustabdytas.

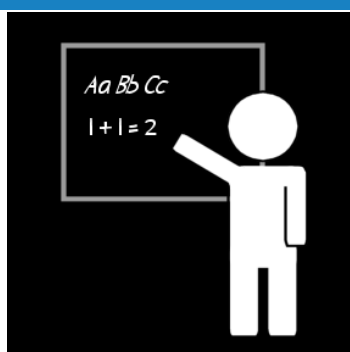
Valstybėms būtina mokytį žmones kaip stabdyti smurtą prieš moteris

Šia konvencija siekiama, kad valdžios institucijos kalbėtų žmonėms apie smurtą, kurį patiria moterys ir mergaitės.

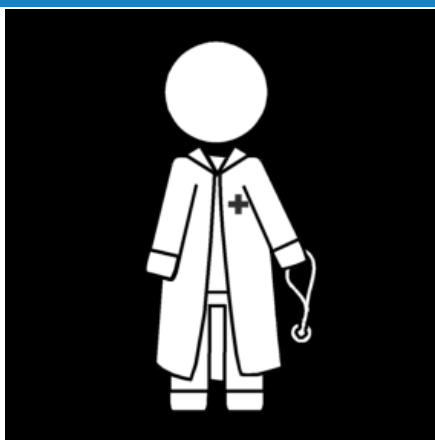
Šia konvencija siekiama, kad vyrai ir berniukai padėtų stabdyti smurtą prieš moteris ir mergaites.

Mokytojai mokyklose privalo aiškinti, kad smurtas prieš moteris ir mergaites yra blogis.

Užuot smurtavęs, kiekvienas žmogus gali pasielgti kitaip.

Gydytojams ir socialiniams darbuotojams reikalingi mokymai kaip padėti moterims ir mergaitėms, kurios patiria smurtą.

Tiems, kurie smurtauja prieš moteris ir mergaites irgi reikalingi mokymai.

Tiems, kurie nori liautis smurtavę prieš moteris ir mergaites, reikalinga pagalba.

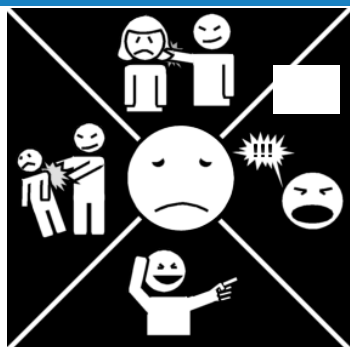

Per televiziją, radiją, laikraščius ir internetą būtina aiškinti, kodėl smurtas prieš moteris ir mergaites yra blogis ir kenkia kiekvienam žmogui.

Būtina padėti smurto aukoms ir jas apsaugoti

Šia konvencija siekiama, kad valstybės priimtų tokius įstatymus, kurie padėtų moterims ir mergaitėms, kurios tapo smurto aukomis.

Smurto auka yra žmogus, kuris patiria smurtą šeimoje arba už savo namų ribų.

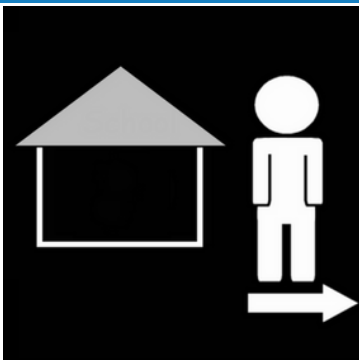
Kartais moteris ir mergaites skriaudžia jų šeimos nariai.

Moterims ir mergaitėms būtina pagalba, kad jos galėtų susidoroti su patiriamu smurtu.

Policija privalo apginti moteris ir mergaites nuo tų žmonių, kurie jas skriaudžia.

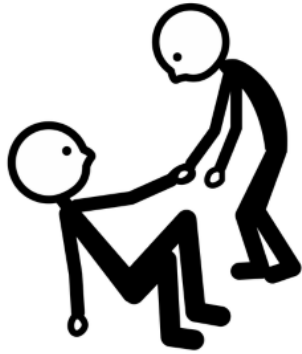

Jei moteris ir mergaites skriaudžia šeimos narys, jį būtina iškeldinti iš šeimos namų.

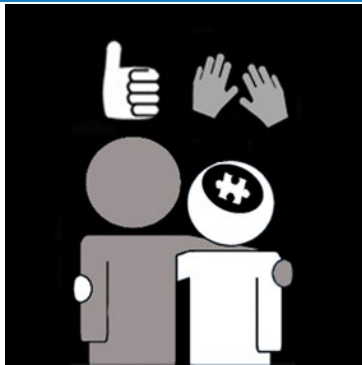

Vaikams, kurie tapo smurto aukomis, taip pat reikia pagalbos.

Kiekvienai smurto aukai turi būti suteikta pagalba.

Smurto aukoms su negalia turi būti suteikta pagalba.

Visos pagalbos paslaugos smurto aukoms turi būti tinkamos ir moterims su negalia.

Jei smurto aukai reikalingi nauji namai, kuriuose ji būtų saugi nuo smurto, būtina jai padėti rasti saugius namus.

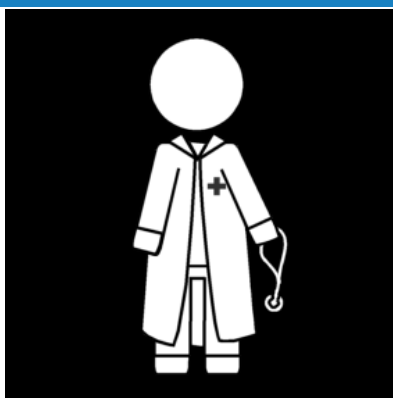
Bet kuriuo metu ir nemokamai smurto aukos gauti pagalbą telefonu.

Vaikams, kuriems teko matyti smurtą, būtina pagalba.

Bet kuris žmogus, pamatęs kad smurtaujama prieš moteris ar mergaites, privalo pranešti policijai.

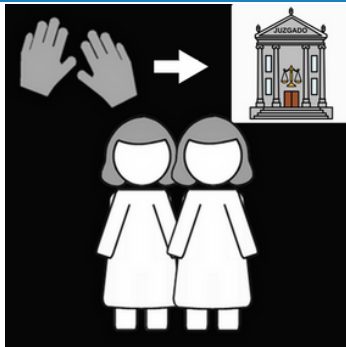

Paprastai gydytojai ir socialiniai darbuotojai privalo saugoti pacientų ir klientų paslaptis.

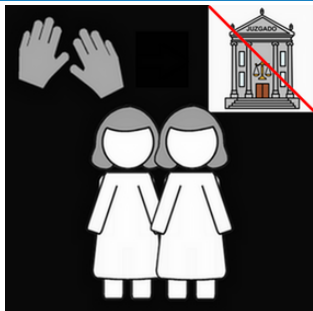

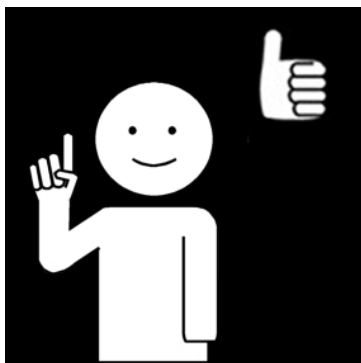
Jei gydytojai ar socialiniai darbuotojai sužino, kad moteris ar mergaitė patyrė smurtą, turi pranešti policijai.

Moterys ir mergaitės, kurios savo skriaudėjus paduoda į teismą, turi gauti pagalbą.

Pagalbą turi gauti ir tos moterys ir mergaitės, kurios nusprendžia nepaduoti į teismą savo skriaudėjų.

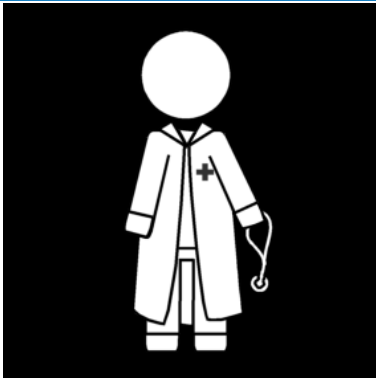
Visos smurto aukos turi gauti informaciją apie visą galimą pagalbą. Informacija apie pagalbą turi būti joms suprantama.

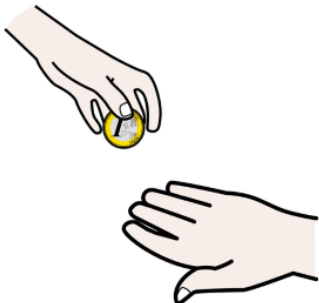
Pagalbą gali suteikti teisininkas.

Pagalbą gali suteikti gydytojas.

Pagalbą gali suteikti socialinis darbuotojas.

Pagalba gali būti pinigai.

Pagalba gali būti gyvenamoji vieta.

Pagalba gali būti mokymai.

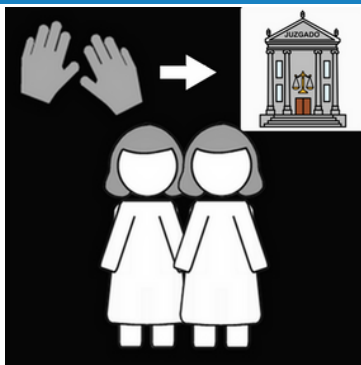
Pagalba gali būti darbo suradimas.

Svarbu, kad smurto aukos ar jų vaikai galėtų apsilankyti pas gydytoją kuo arčiau namų.

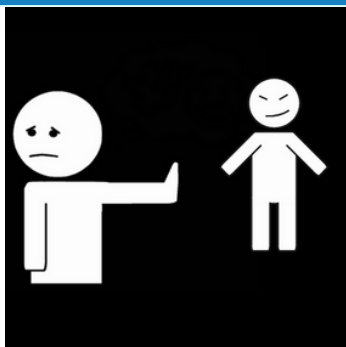
Smurto aukos turi žinoti kaip skriaudėjus paduoti į teismą.

Smurto aukos, kurios savo skriaudėjus paduoda į teismą, turi gauti pagalbą.

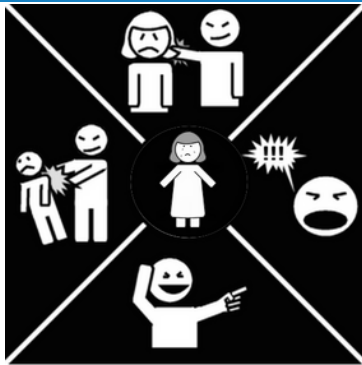
Smurto aukos iš savo skriaudėjų gali prašyti piniginio atlygio už patirtą smurtą.

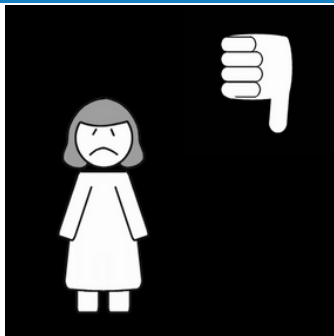
Moteris, nukentėjusi nuo smurto, gali reikalauti, kad skriaudėjas laikytųsi atokiai nuo jos ir vaikų.

Kartais moterys ir mergaitės, pasakodamos policijos pareigūnams kokį smurtą patyrė, gali vėl pasijusti pažemintos.

Tokiu būdu moterys ir mergaitės gali antrą kartą tapti smurto aukomis.

Tai yra labai bloga patirtis smurto aukoms.

Todėl konvencija siekia, kad valstybės parengtų įstatymus, kuriais apsaugotų moteris ir mergaites nuo pakartotinio tapimo auka.

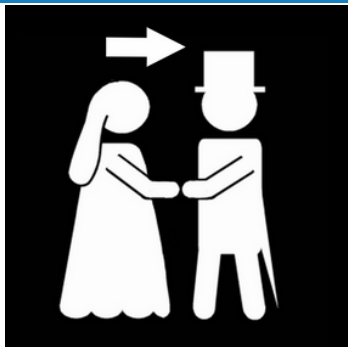
Konvencija siekiama, kad pagalbą gautų ir tos smurto aukos, kurios atvyko iš svetur, savo valstybėje nesulaukusios pagalbos.

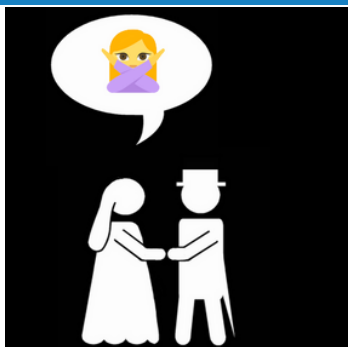
Stambulo konvencijoje rašoma, kad visos valstybės privalo turėti įstatymus, kurie numato bausmes už bet kokį smurtą

Valstybėse privalo būti sukurti įstatymai, kurie draudžia bet kokį smurtą.

Priverstinės santuokos taip pat yra smurtas prieš moteris ir mergaites.

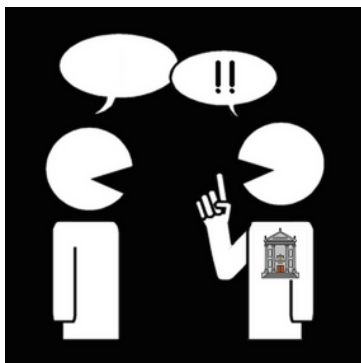
Priverstinė santuoka reiškia, kad moterys ir mergaitės verčiamos tuoktis, net jei jos tuoktis nenori.

Priverstinės santuokos yra draudžiamos ir bet kuris teismas tokias santuokas nutraukia.

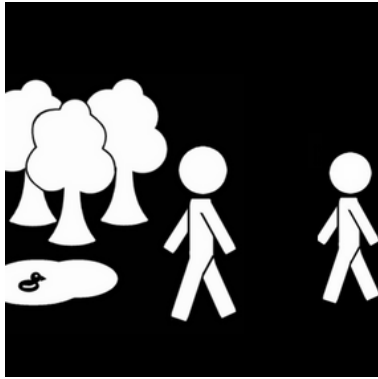
Teismas baudžia tokį žmogų, kuris priverė moteris ar mergaites susituokti.

Teismas baudžia tokį žmogų, kuris moteris ir mergaites iš konvenciją patvirtinusios valstybės veža į valstybes, kuriose konvencija neveikia ir ten priverčia tuoktis.

Moterų ir mergaičių sekimas taip pat yra smurtas.

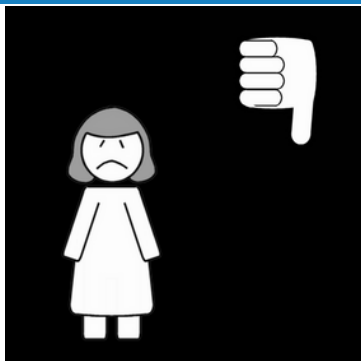
Sekimas yra kai kas nors paslapčia eina iš paskos ar paslapčia stebi ką žmogus veikia.

Sekama moteris ar mergaitė jaučiasi baisiai.

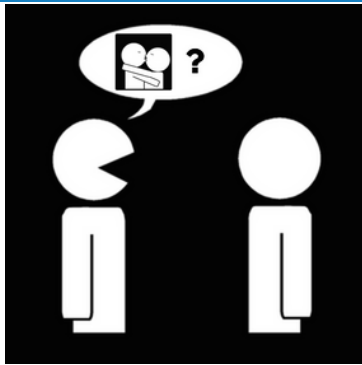

Teismas baudžia žmogų, kuris seka moteris ar mergaites.

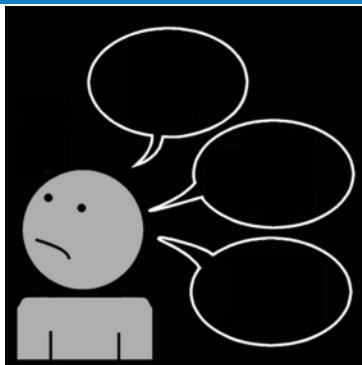

Seksualinis priekabiavimas yra viena iš smurto prieš moteris ir mergaites formų.

Seksualinis priekabiavimas yra moteriai ar mergaitei nemalonus kalbos, užuominos ir komentarai apie seksą.

Seksualinis priekabiavimas gali vykti labai įvairiais būdais.

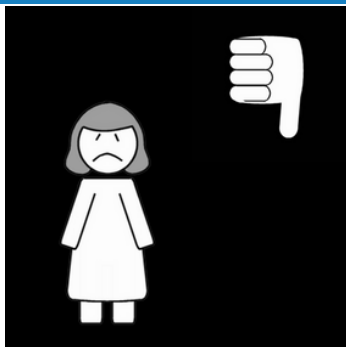
Tai gali vykti realiame gyvenime, ar internete.

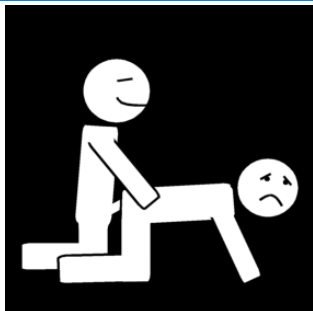
Moterys ir mergaitės patiria seksualinę prievartą.

Seksualinė prievarta reiškia, kad prieš jų norą liečiamos moters ar mergaitės privačios kūno vietos.

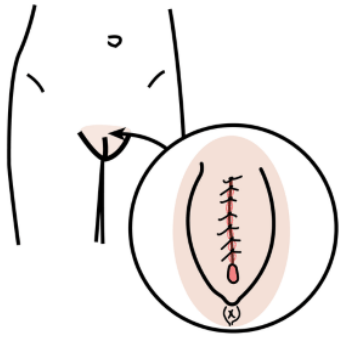
Prievartavimas yra seksualinis smurtas prieš moteris ir mergaites.

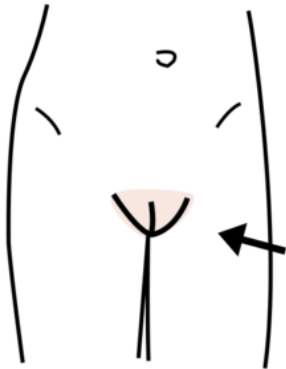
Prievartavimas reiškia vertimą turėti lytinių santykių. Tai įsibrovimas į moters ar mergaitės kūną, kai ji to nenori.

Teismas baudžia žmones, kurie prievartauja moteris ir mergaites.

Mergaičių ir moterų lytinių organų žalojimas yra kai prieš jų valią apipjaustoma ir susiuvama vulva.

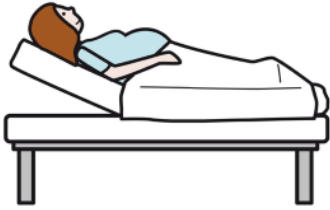
Vulva yra privati moterų ir mergaičių kūno dalis.

Teismas baudžia tuos, kurie žaloja privačias moterų ir mergaičių kūno dalis.

Teismas baudžia tuos, kurie verčia moteris ir mergaites atlikti abortą, kai jos to nenori.

Abortas yra tokia operacija, kurios metu nutraukiamas nėštumas.

Abortas reiškia, kad kūdikis nebus pagimdytas.

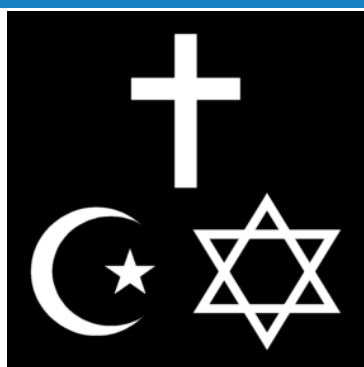
Teismas baudžia už priverstinę sterilizaciją.

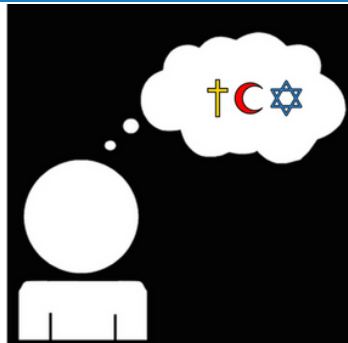
Priverstinė sterilizacija yra tokia operacija, kurios metu prieš žmogaus valią padaroma taip, kad žmogus negalėtų susilaukti vaikų.

Teismas baudžia tuos, kurie kitiems padeda skriausti moteris ir mergaites.

Esama smurto prieš moteris ir mergaites, kuris pagrįstas religija, kultūra, tradicija ir garbės suvokimu.

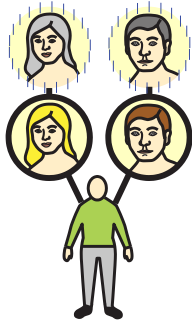

Religija yra vidinis šventybės pajutimas ir tikėjimas ja.

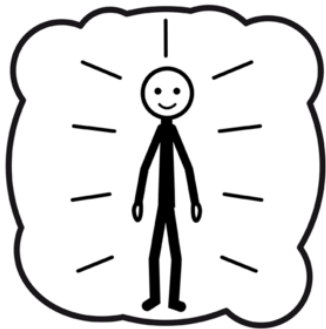

+s

Kultūra yra įvairių dalykų vertinimas ir veiksmų atlikimas dėl tradicijos.

Tradicija yra dalykai, kurios vertiname ir veiksmai, kuriuos atliekame todėl, kad taip darė mūsų tėvai ir protėviai.

Garbė yra visuomenės pažiūromis, tradicijomis ir kultūra grįstas suvokimas ko esame verti.

Religija, kultūra, tradicijos ir garbė negali būti priežastimis skriausti moteris ir mergaites.

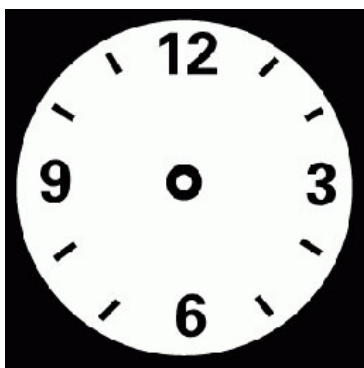
Teismas baudžia tuos, kurie skriaudžia moteris ir mergaites dėl savo religinių, kultūrinių, tradicinių įsitikinimų ar garbės suvokimo.

Konvenciją patvirtinusios valstybės turi padėti moterims ir mergaitėms, atvykusioms tų valstybių, kuriose jos patyrė smurtą dėl religinių, kultūrinių, tradicinių įsitikinimų ar garbės suvokimo.

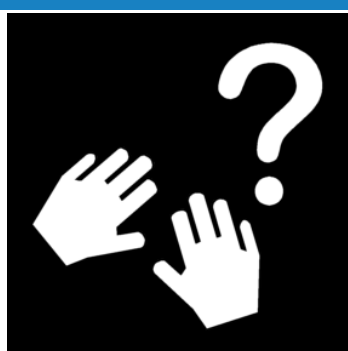
Teismas baudžia asmenis, kurie skriaudžia moteris ir mergaites, net jei jie yra šeimos nariai.

Konvenciją patvirtinusiose valstybėse teismo procesas gali būti pradedamas po tiek laiko, kiek jo prireikė aukai pasiryžti ginti savo teises teisme.

Skirdamas bausmę moterų ir mergaičių skriaudėjams, teismas atsižvelgia į visų smurtinių įvykių aplinkybes.

Teismas vertina kokiais būdais skriaudėjas smurtavo prieš moteris ir mergaites.

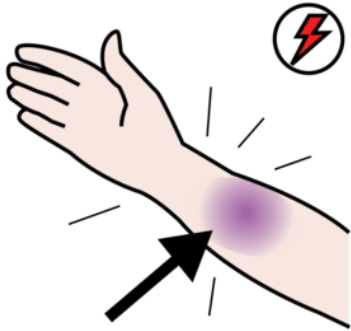

Teismas vertina ar skriaudėjas, kuris smurtavo prieš moteris ir mergaites, taip pat smurtavo ir prieš vaikus.

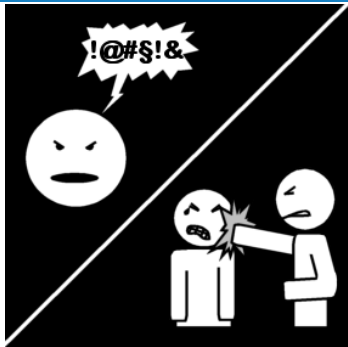

Teismas vertina, ar skriaudėjas naudojo ginklus, smurtaudamas prieš moteris ir mergaites.

Teismas vertina, ar skriaudėjas padarė moteriai ar mergaitei kūno sužalojimų, ar tyčiojosi iš jos.

Teismas atsižvelgia į tai, ar skriaudėjas moteris ir mergaites skriaudė anksčiau.

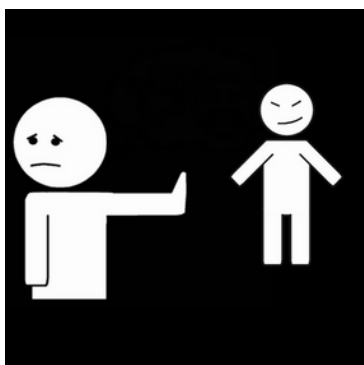
Teismas atsižvelgia į tai, ar skriaudėjas anksčiau buvo nubaustas už smurtą prieš moteris ir mergaites.

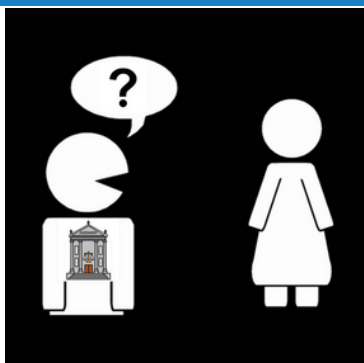
Vien tik teismas gali skirti bausmę žmogui už smurtavimą prieš moteris ir mergaites.

Policija, sužinojusi, kad kas nors smurtauja prieš moteris ir mergaites, privalo tokį žmogų kuo greičiau sulaikyti.

Teismas turi kuo skubiau nurodyti žmogui, kuris smurtavo prieš moteris ir mergaites, laikytis atokiai nuo jų ir vaikų ir daugiau jų nebauginti.

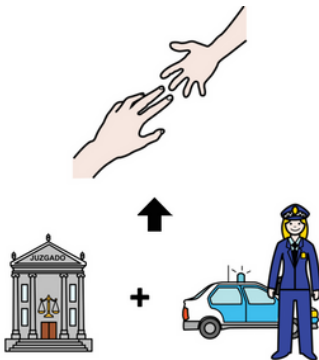
Teismas gali klausti smurto aukų tik tokių dalykų, kurie padėtų geriau suprasti kaip jos buvo nuskriaustos.

Teismas gali nuspręsti, kad moterų ir mergaičių skriaudėjas atliks bausmę valstybėje, kurioje jis smurtavo, arba išsiųsti jį atlikti bausmės į valstybę, iš kurios jis atvyko.

Pilietinės visuomenės organizacijos turi drąsinti aukas, kurios kreipiasi į teismą, kad skriaudikas būtų nubaustas.

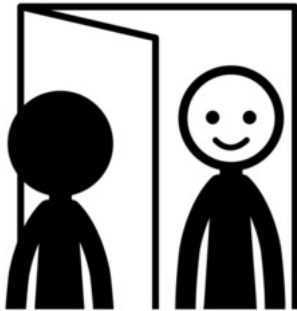

Policija ir teismai turi padėti moterims ir mergaitėms, nukentėjusioms nuo smurto, visuomet, kada tik jos pasiryžta kreiptis pagalbos.

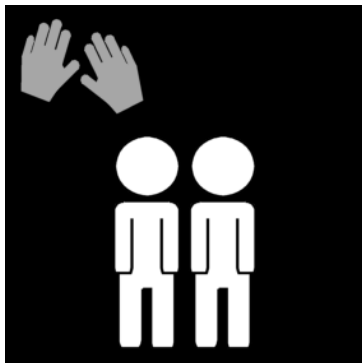
Smurto aukoms turėtų būti leidžiama likti šeimos namuose net tuo atveju, kai namai yra smurtaujančio sutuoktinio nuosavybė.

Konvenciją patvirtinusios valstybės, raginamos priimti užsienietes moteris ir mergaites, kurios pabėgo nuo smurto iš savo valstybės.

Konvenciją patvirtinusios valstybės visais įmanomais būdais padeda viena kitai kovoti su smurtu prieš moteris ir mergaites.

Europos Komisija suburs ekspertų grupę, kuri tikrins kaip valstybės vykdo savo įsipareigojimus pagal Stambulo konvenciją.

GREVIO
GROUP

Ši grupė vadinsis GREVIO ir ji stebės ar valstybės daro viską, ką gali, kad smurtas prieš moteris ir mergaites liautųsi.

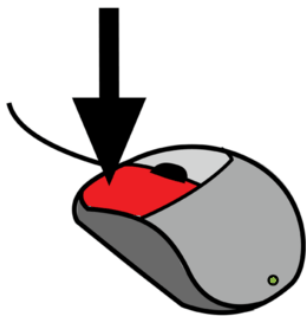
Dėkojame [Inclusion Europe](#) už pagalbą rengiant šį tekstą.

Dėkojame [the European Disability Forum](#) už pagalbą rašant šį dokumentą.

Autism-Europe yra šio dokumento autorius.

Spauskite [čia](#) jei norite daugiau sužinoti apie Autism-Europe.

Šio dokumento parengimą parėmė Europos Komisija